

ពោកខាន់ស្លាក់ តេតាណូស ក្អកមាត់ រលាកថ្លើមជំពូក B ប្រគ្រីវ (គ្រូនស្ទូតដៃដើម) និងពោក *Haemophilus influenzae* ជំពូក b (Hib) ព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ

Khmer - English

កម្មវិធីជាតិលើការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ ផ្តល់នូវការចាក់
ថ្នាំដោយឥតគិតថ្លៃសំរាប់ពោកខាន់ស្លាក់ តេតាណូស
ក្អកមាត់ រលាកថ្លើមជំពូក B ប្រគ្រីវ និងពោក Hib
ទៅដល់ទារកដែលមានអាយុ២ខែ ៤ខែ និង៦ខែ។

The National Immunisation Program
provides free diphtheria, tetanus, whooping
cough, hepatitis B, polio and Hib vaccine to
infants at two months, four months and six
months of age.

ពោកខាន់ស្លាក់

ពោកខាន់ស្លាក់កើតឡើងដោយសារ បាក់តេរីដែលគេរកឃើញនៅក្នុង
មាត់ បំពង់ក និងច្រមុះ។ ពោកខាន់ស្លាក់បណ្តាលឲ្យមានភ្លាស់
មួយដុះលូតលាស់នៅក្នុងជុំវិញផ្ទៃក្នុងនៃបំពង់ក។ ហេតុការណ៍
អាចធ្វើឲ្យលំបាកនឹងលេប ដកដង្ហើម ហើយអាចថែមទាំងបណ្តាល
ឲ្យចប់ដង្ហើមស្លាប់ទៀតផង។

បាក់តេរីផលិតនូវជាតិពុលមួយ ដែលអាចរាលដាលទៅកាន់ជុំវិញ
រាងកាយ ហើយបណ្តាលឲ្យមានរោគធ្ងន់ធ្ងរនានាដូចជា រោគខ្វិន
និងរោគគាំងបេះដូង។ មានមនុស្សប្រហែលជា ១០ភាគរយដែល
កើតពោកខាន់ស្លាក់ ស្លាប់ដោយសារជំងឺនេះ។

ពោកខាន់ស្លាក់អាចឆ្លងតាមរយៈការក្អក និងកណ្តាស់ចេញពីអ្នក
កើតជំងឺនេះ។

ពោកតេតាណូស

ពោកតេតាណូសកើតឡើងដោយសារ បាក់តេរីដែលស្ថិតនៅក្នុងដី
ធ្នូលី និងដីអាចម៍សត្វ។ បាក់តេរីនេះអាចចូលទៅក្នុងរាងកាយ
តាមរយៈមុខរបួសដែលអាចមានទំហំតូច ស្មើនឹងការមុតម្តុលមួយ។
ពោកតេតាណូសមិនអាចឆ្លងពីមនុស្សម្នាក់ ទៅកាន់មនុស្សម្នាក់ទៀត
បានទេ។

ជាញឹកញយ ពោកតេតាណូសគឺជាពោកអាចសម្លាប់ជីវិតបានដែល
វាយប្រហារដល់ប្រព័ន្ធសរសៃប្រសាទ។ ពោកនេះបណ្តាលឲ្យមាន
ការកន្ត្រាក់សាច់ដុំ ជាដំបូងនៅនឹងសាច់ដុំក និងថ្ពាម
(ជើងធុរក្រម)។ ពោកតេតាណូសអាចបណ្តាលឲ្យមានការលំបាក
ដកដង្ហើម ការញាក់កន្ត្រាក់ដីឈឺចាប់ និងចង្វាក់បេះដូងមិន
ធម្មតា។

ដោយសារតែការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគដែលមានប្រសិទ្ធភាព ឥឡូវនេះ
ពោកតេតាណូសជាពោកកម្រមានណាស់ នៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី
ក៏ប៉ុន្តែវានៅតែកើតមានចំពោះមនុស្សពេញវ័យដែលមិនដែលបាន
ចាក់ថ្នាំបង្ការរោគនេះ ឬអ្នកដែលមិនដែលបានចាក់ថ្នាំបន្ថែមកម្នាង
បង្ការរោគរបស់ខ្លួន។

ពោកក្អកមាត់

ពោកក្អកមាត់គឺជាពោកឆ្លងជាខ្លាំងដែលប៉ះពាល់ផ្លូវដកដង្ហើម និងការ
ដកដង្ហើម។ ពោកនេះបណ្តាលឲ្យមានការញាក់កន្ត្រាក់ក្នុងយ៉ាងធ្ងន់
ធ្ងរ។ នៅក្នុងចន្លោះពេលញាក់កន្ត្រាក់ក្នុងទាំងនេះ កុមារប្រឹងដក
ដង្ហើម។ ជាញឹកញយ ការក្អកកើតមានឡើងនៅបន្ទាប់ពីការញាក់
កន្ត្រាក់ក្អក ហើយការក្អកនេះអាចមានរយៈពេលជាច្រើនខែ។

Diphtheria

Diphtheria is caused by bacteria which are found
in the mouth, throat and nose. Diphtheria causes a
membrane to grow around the inside of the throat.
This can make it difficult to swallow, breathe and
can even lead to suffocation.

The bacteria produce a poison which can spread
around the body and cause serious complications
such as paralysis and heart failure. Around 10
percent of people who contract diphtheria die
from it.

Diphtheria can be caught through coughs and
sneezes from an infected person.

Tetanus

Tetanus is caused by bacteria which are present in
soils, dust and manure. The bacteria can enter the
body through a wound which may be as small as a
pin prick. Tetanus cannot be passed from person to
person.

Tetanus is an often fatal disease which attacks the
nervous system. It causes muscle spasms first felt
in the neck and jaw muscles.

Tetanus can lead to breathing difficulties, painful
convulsions and abnormal heart rhythms.

Because of the effective immunisation, tetanus is
now rare in Australia, but it still occurs in adults
who have never been immunised against the
disease or who have not had their booster vaccines.

Whooping cough

Whooping cough is a highly contagious disease
which affects the air passages and breathing. The
disease causes severe coughing spasms. Between
these spasms, the child gasps for breath. Coughing
spasms are often followed by vomiting and the
cough can last for months.

រោគក្អកមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរបំផុត ចំពោះទារកដែលមានអាយុតិចជាង១២ខែ ហើយជាញឹកញយត្រូវការចូលព្យាបាលក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។ រោគក្អកមានអាចបណ្តាលឱ្យមានស្ថានភាពនៃរោគផ្សេងៗ ដូចជាការធ្លាក់ឈាម ការញាក់ប្រកាច់ រោគរលាកសួត ភ្លឹកបាត់ស្មារតី រលាកខួរក្បាល ការខូចខួរក្បាលជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងការខូចសួតក្នុងរយៈពេលយូរ។ មានកុមារប្រហែល១១ភាគ ក្នុងចំណោមកុមារ២០០នាក់ដែលមានអាយុតិចជាង៦ខែ ដែលកើតរោគក្អកមាននឹងស្លាប់បាត់បង់ជីវិត។

រោគក្អកមានអាចឆ្លងតាមរយៈការក្អក និងកណ្តាស់ចេញពីអ្នកកើតរោគនេះ។

រោគរលាកថ្លើមជំពូក B

វិយរីសរលាកថ្លើមជំពូក B ប៉ះពាល់ដល់ថ្លើម ហើយអាចបណ្តាលឱ្យ:

- គុនក្តៅ
- ចង់ក្អក ហើយចុះរាក
- អស់កម្លាំង
- ទឹកនោមពណ៌ក្រមៅ ហើយស្បែកពណ៌សម្បុរលឿង។

ជាទូទៅ វិយរីសរលាកថ្លើមជំពូក B ឆ្លងតាមរយៈការប៉ះពាល់ជាមួយវត្ថុរាវនៃដងខ្លួន (ឈាម ទឹកមាត់ ទឹកកាម) នៃជនដែលកើតរោគនេះ ឬឆ្លងពីម្តាយទៅកូននៅពេលកើតមក។ កុមារតូចៗភាគច្រើនដែលឆ្លងវិយរីសរលាកថ្លើមជំពូក B ក្លាយទៅជា ‘អ្នកផ្ទុករោគ’។ នេះមានន័យថាគេអាចចម្លងរោគនេះទៅមនុស្សដទៃទៀតទោះបីជាគេពុំមានរោគសញ្ញាក៏ដោយ។

ប្រសិនបើកូនរបស់លោកអ្នកឆ្លងរោគរលាកថ្លើមជំពូក B ហើយក្លាយទៅជា ‘អ្នកផ្ទុករោគ’ នេះ នឹងកើនសភាពគ្រោះថ្នាក់នៃការកើតជម្ងឺថ្លើម និងរោគមហារីកនៅក្នុងការរស់នៅក្រោយៗមកទៀតផងដែរ។

រោគប្រគ្រីវ (គ្រួនស្ងួតដៃដើង)

រោគប្រគ្រីវអាចបណ្តាលឱ្យមានរោគសញ្ញាមិនសូវធ្ងន់ធ្ងរទាំងពួង ឬក៏ការធ្លាក់ខ្លួនឈឺយ៉ាងខ្លាំង។ រោគនេះគឺជាវិយរីសមួយដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធរំលាយអាហារ និងសរសៃប្រសាទ។ វាបណ្តាលឱ្យមានរោគគ្រួនក្តៅ ក្អក និងសាច់ដុំរឹងមិនអាចបត់ចុះឡើងបាន ហើយអាចប៉ះពាល់ដល់សរសៃប្រសាទ ដោយបណ្តាលឱ្យពិការជាអចិន្ត្រៃយ៍។

រោគនេះអាចធ្វើឱ្យគាំងដល់សាច់ដុំដកដង្ហើម និងសាច់ដុំសំរាប់លេបដោយបណ្តាលឱ្យស្លាប់។ ចំនួនរវាងពី២ភាគរយទៅ៥ភាគរយនៃអ្នកកើតរោគប្រគ្រីវ ស្លាប់ដោយសាររោគនេះ ហើយចំនួនអ្នកជម្ងឺពាក់កណ្តាលដែលរស់រានមានជីវិត កើតមានភាពខ្លិនជាអចិន្ត្រៃយ៍។

រោគប្រគ្រីវអាចឆ្លងបាន ប្រសិនបើលាមករបស់អ្នកកើតរោគនេះ ប៉ះចំណីអាហារ ទឹក ឬដៃ។

រោគ Hib

ជម្ងឺ Hib គឺជាមូលហេតុញឹកញាប់បំផុតនៃជម្ងឺតំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិតរបស់កុមារដែលមានអាយុនៅក្រោម៥ឆ្នាំ មុនពេលមានថ្នាំបង្ការរោគ Hib ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣។ ហេតុការណ៍នៃការកើតរោគ

Whooping cough is most serious in babies under 12 months of age and often requires admission to hospital. Whooping cough can lead to complications such as haemorrhage, convulsions, pneumonia, coma, inflammation of the brain, permanent brain damage and long term lung damage. Around one in every 200 children under six months of age who catches whooping cough will die.

Whooping cough can be caught through coughs and sneezes from an infected person.

Hepatitis B

The hepatitis B virus affects the liver and can cause:

- Fever
- Nausea and diarrhoea
- Tiredness
- Dark urine and yellow skin

Hepatitis B virus is usually spread through contact with the body fluids (blood, saliva, semen) of an infected person, or from mother to child at birth. Most young children who catch the hepatitis B virus become ‘carriers’. This means they can pass the disease onto other people even if they don’t have symptoms.

If your child contracts hepatitis B and becomes a ‘carrier’, they will have an increased risk of liver disease and cancer later in life.

Polio

Polio may cause mild symptoms or very severe illness. It is a virus which affects the digestive and nervous systems. It causes fever, vomiting and muscle stiffness and can affect the nerves, causing permanent crippling.

The disease can paralyse breathing and swallowing muscles, leading to death. Between two and five percent of people with polio die from it and about half of all patients who survive suffer permanent paralysis.

Polio can be caught if the faeces of an infected person contaminates food, water or hands.

Hib

Hib disease was the most frequent cause of life threatening infection in children under five years of age before the introduction of routine Hib vaccines in 1993. The incidence of Hib infection before a

Hib មុនពេលមានថ្នាំចាក់ការពារក៏កើតមានច្រើនបំផុតនៅក្នុងចំណោមកុមារដែលមានអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ហើយកម្រនឹងកើតមានបន្ទាប់ពីអាយុ៥ឆ្នាំណាស់។ ទោះជាវាមានឈ្មោះដូចនេះក្តី ក៏ភាគនេះគ្មានទាក់ទងនឹងគ្រុនផ្តាសាយសោះឡើយ។ *Haemophilus influenzae* គឺជាបាក់តេរី ដែលតាមធម្មតារស់នៅផ្នែកខាងលើនៃបំពង់ដកដង្ហើមរបស់ជនដែលកើតជម្ងឺនេះ។

ជម្ងឺ Hib អាចបណ្តាលឲ្យ:

- មានដំបៅដល់ក្លាស់ដែលស្រោបខ្លួនរក្សាល
- ហើមនៅក្នុងក ដែលអាចធ្វើឲ្យស្ទះដល់ការដកដង្ហើម
- មានដំបៅសន្ទាក់
- មានដំបៅជាលិកានៅក្រោមវែស្យូក ជាធម្មតាគឺនៅលើមុខ
- រលាកសួត។

រោគទាំងនេះអាចកើតឡើងយ៉ាងរហ័ស ហើយប្រសិនបើមិនព្យាបាលទេនោះ វាអាចបណ្តាលឲ្យស្លាប់យ៉ាងលឿន។

ការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស ក្អកមាត់ រលាកថ្លើមជំពូក B, ប្រូត្រីវ (គ្រួសស្ងួតដៃដើម) និងរោគ Hib

គេអាចការពារកុំឲ្យកើតរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស ក្អកមាត់ រលាកថ្លើមជំពូក B, ប្រូត្រីវ និងរោគ Hib បានដោយការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគដោយផ្សំចូលគ្នាមានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធិភាពហៅថា *Infanrix hexa*® ។ គេត្រូវការចាក់ថ្នាំមួយចំនួនដើម្បីផ្តល់កិច្ចការពារល្អប្រសើរ។

ថ្នាំបង្ការរោគ *Infanrix hexa*® មានជាតិពុលខាន់ស្លាក់ និងតេតាណូសតាមបរិមាណតិចតួច ដែលត្រូវបានកែប្រែដើម្បីធ្វើឲ្យវាគ្មានគ្រោះថ្នាក់ វាយិសោធន៍រលាកថ្លើមជំពូក B អសកម្មមួយផ្នែក វាយិសោធន៍ប្រូត្រីវប្រភេទ និងធាតុ 'ជាតិស្ករ' នៃរោគ Hib ។ ថ្នាំបង្ការរោគនេះក៏មានអំបិលអាឡុយមីនីញ៉ូមបរិមាណតិចតួចផងដែរ បរិមាណតិចតួចនៃថ្នាំអង់ទីប៊ីយ៉ោទិក ជាតិបង្កកុំឲ្យខូចពុកផ្ទុយ ហើយអាចមានជាតិដែកប្រូតេអ៊ីនផងដែរ។

បញ្ជីត្រួតពិនិត្យមុនពេលចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ

មុនកូនរបស់លោកអ្នកចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ សូមប្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិត ឬគិលានុបដ្ឋាក ប្រសិនបើកូនរបស់លោកអ្នក:

- មិនស្រួលខ្លួននៅថ្ងៃចាក់ថ្នាំ (ឡើងកម្ដៅលើសពី ៣៨.៥ អង្សា)
- មានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងថ្នាំចាក់ណាមួយ
- មានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងធាតុផ្សំនៃថ្នាំចាក់ណាមួយ (ឧទាហរណ៍ ថ្នាំនីអូមីស៊ីន / neomycin)

vaccine was available was highest in children under five years of age and rarely occurred after five years of age. Despite its name it is not related in any way to influenza. *Haemophilus influenzae* is a bacteria which lives normally in a person's upper respiratory tract.

Hib disease may cause:

- Meningitis, an infection of the membrane covering the brain
- Epiglottitis, swelling of the throat which can block breathing
- Septic arthritis, infection of a joint
- Cellulitis, infection of the tissue under the skin, usually on the face
- Pneumonia.

These conditions can develop quickly and if left untreated, they can rapidly cause death.

Diphtheria, tetanus, whooping cough, hepatitis B, polio, and Hib immunisation

Diphtheria, tetanus, whooping cough, polio, hepatitis B and Hib can be prevented with a safe and effective combination vaccine called *Infanrix hexa*®. Several injections are needed before good protection is provided.

The *Infanrix hexa*® vaccine contains a small amount of diphtheria and tetanus toxins, which are modified to make them harmless. It also contains purified parts of the pertussis bacterium, an inactivated part of the hepatitis B virus, three types of inactivated polio viruses and Hib 'sugars'. The vaccine also contains a small amount of aluminium salts, small amounts of antibiotics, preservative and may also contain yeast proteins.

Pre-immunisation checklist

Before your child is immunised, tell the doctor or nurse if any of the following apply:

- Are unwell on the day of immunisation (temperature over 38.5 °C)
- Have had a severe reaction to any vaccine
- Have a severe allergy to any vaccine component (for example, neomycin)

ប្រតិកម្មកម្មវាយចំពោះអាចកើតមានពី ថ្នាំបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស ក្អកមាត់ រលាកថ្លើមជំពូក B, ប្រូត្រីវ (គ្រួសស្រដៃដើង) និងរោគ Hib

ប្រតិកម្មទៅនឹងថ្នាំបង្ការរោគខាន់ស្លាក់ តេតាណូស ក្អកមាត់ រលាកថ្លើមជំពូក B, ប្រូត្រីវ និងរោគ Hib មានមិនសូវញឹកញាប់ដូច ភាពស្មុគស្មាញនៃជម្ងឺទាំងនេះទេ។

ប្រតិកម្មកម្មវាយចំពោះអាចកើតមានជាទូទៅ

- ម្លេង ឃឺ រសាប់រសល់ ហើយជាទូទៅមានអារម្មណ៍មិនសុខ ស្រួលក្នុងខ្លួន
- ងាកង្កុយ ឬអស់កម្លាំង
- ឡើងកំដៅបន្តិចបន្តួច
- ឈឺធ្មេញ ឡើងក្រហម ហើយហើមនៅត្រង់កន្លែងចាក់ថ្នាំ
- ឡើងដុំតូចបណ្តោះអាសន្ននៅត្រង់កន្លែងចាក់ថ្នាំ។

ប្រតិកម្មកម្មវាយចំពោះកម្រិតខ្ពស់បើកើតមានឈាស់

- ហេតុការណ៍ Hypotonic-hyporesponsive episode (HHE) ទារកអាចបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសញ្ញាស្លេកស្លាំង ទន់លើយ ហើយមិនកំរើក។ នេះអាចកើតមានឡើងពី១ម៉ោង ទៅ៤៨ម៉ោង បន្ទាប់ពីការចាក់ថ្នាំ។ ហេតុការណ៍នេះអាចមានរយៈពេលពីរ ឬបីនាទី ទៅ៣៦ម៉ោង។ ការពិនិត្យតាមដានកុមារដែលមាន HHE បង្ហាញឲ្យឃើញថាគ្មានប្រតិកម្មវាយរយៈពេលវែងឡើយ ឬដែលទាក់ទិននឹងសរសៃប្រសាទទេ។

- មានប្រតិកម្មធំទាស់ជាខ្លាំង។

ប្រសិនបើប្រតិកម្មបន្តិចបន្តួចកើតមានឡើង នោះវាអាចកើតមានពី១ ថ្ងៃ ទៅ២ថ្ងៃ។ ប្រតិកម្មវាយរយៈពេលវែងនេះអាចកាត់បន្ថយដោយ:

- ផឹកវត្តរាវឲ្យបានច្រើន
- កុំស្លៀកពាក់ខោអាវច្រើនហួស
- ដាក់ក្រណាត់សើម ត្រជាក់ទៅលើកន្លែងចាក់ថ្នាំដែលឈឺ
- ឲ្យកូនរបស់លោកអ្នកផឹកថ្នាំបំបាត់ស្ទើរតែម្តង ដើម្បីកាត់បន្ថយភាព មិនស្រួលខ្លួនណាមួយ (ចូរកត់សំគាល់នូវកំរិតថ្នាំដែលត្រូវប្រើ សំរាប់អាយុរបស់កូនលោកអ្នក)។

ប្រសិនបើកើតមានប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ឬមិនជាប់ទៅវិញទេ ឬប្រសិន បើលោកអ្នកមានការ បារម្ភអំពីកូនរបស់លោកអ្នក សូមទាក់ទងជា មួយវេជ្ជបណ្ឌិតរបស់លោកអ្នក ឬមន្ទីរពេទ្យ។

ព័ត៌មានបន្ថែម

វិបសាយខាងក្រោមនេះផ្តល់នូវធនធាន និងព័ត៌មានបន្ថែមទៀត

www.health.vic.gov.au/immunisation
www.immunise.health.gov.au

អនុញ្ញាតដោយរដ្ឋាភិបាលរដ្ឋវិចត្រីយ៉ា
50 Lonsdale Street Melbourne.
ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨។

Possible side effects of diphtheria, tetanus, whooping cough, hepatitis B, polio and Hib vaccine

Reactions to diphtheria, tetanus, whooping cough, hepatitis B, polio and Hib vaccine are much less frequent than the complications of the diseases.

Common side effects

- Irritable, crying, unsettled and generally unhappy
- Drowsiness or tiredness
- Low grade fever
- Soreness, redness and swelling at the injection site
- A temporary small lump at the injection site

Extremely rare side effects

- Hypotonic-hyporesponsive episode (HHE). Infant may show signs of paleness, limpness and be unresponsive. This may occur one to 48 hours following vaccination. The whole episode may last from a few minutes to 36 hours. Follow-up of children with HHE shows no long-term neurological or other side effects.

- Severe allergic reaction.

If mild reactions do occur, they may last one to two days. The side effects can be reduced by:

- Drinking extra fluids
- Not overdressing
- Placing a cold, wet cloth on the sore injection site
- Giving your child paracetamol to reduce any discomfort (note the recommended dose for the age of your child)

If reactions are severe or persistent, or if you are worried, contact your doctor or hospital.

Further information

The following websites offer resources and further information:

www.health.vic.gov.au/immunisation
www.immunise.health.gov.au